

Дата: 01.03.2023р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 7-А

Тема: Шансон.

Мета. Ознайомити з особливостями шансону, історією його виникнення та характерними ознаками, розглянути творчість видатних шансоньє.

Розвивати вміння учнів уважно слухати музику в стилі шансон та надавати характеристику музичним композиціям, розвивати вміння аналізувати виконання пісень та вміння виконувати пісню під акомпанемент інструментата.

Виховувати інтерес до музики в стилі шансон, ціннісне ставлення до виконавців та хітів шансону.

Хід уроку

1. Організаційний момент. Музичне вітання.

2. Актуалізація опорних знань.

- Розкажіть про особливості музики в стилі диско
- Які характерні риси цієї музики?
- Хто із виконавців в стилі диско вам найбільше запам'ятався і чому?

3. Мотивація до навчання.

На музичних хвилях сьогодні лунатимуть пісні шансону. Ми ознайомимося з творчістю відомих виконавців і послухаємо музику шансону.

4. Новий матеріал для засвоєння. Розповідь про шансон: історію виникнення, характерні особливості.

Шансон як жанр зародився у Франції.

Шансон (фр. *chanson* — пісня) — французька лірична пісня — народна та естрадна, що має різноманітні жанрові та історичні різновиди.

Виконували французькі пісні (шансон) співаки, які часто були авторами слів і музики.

Шансоньє (фр. *chansonier* — співак) — французький естрадний співак, виконавець, а нерідко — й автор тексту та музики пісні.

Цей стиль можна охарактеризувати як музику кабаре і кафешантанів, якими так славиться Франція. У перекладі з французької термін «шансон» означає «пісня з життя». Це сюжетні пісні, які колись виконували вуличні співаки; це — маленький театр, театр одного актора. У кожній пісні має бути міні-сюжет з ліричною, драматичною або комічною фабулою. Акомпанував шансоньє зазвичай **акордеон**. Головне, що відрізняє шансон від інших стилів, — це життєвість віршів: вони не вигадані, а складені самим життям, у них постає доля людини, її труднощі, радощі тощо.

З історії шансону

Поняття *шансон* застосовували в музиці здавна. Раніше шансоном називали поліфонічну французьку пісню XV—XV століть.

Наприкінці XIX століття з'являється новий різновид французької пісні, що називався *chanson réaliste* (реалістична пісня). Будучи народженим у кафе-концертах і кабаре Парижа й увібравши риси літературного реалізму, він зберігав популярність до кінця Другої світової війни. Його здебільшого виконували жінки. Тематика пісень цього виду шансону стосувалася життя бідних робітників Парижа.

У сучасній Франції шансоном називають популярну французьку музику, яка зберігає специфічну ритміку французької мови, відрізняючись від пісень, написаних

під впливом англомовної музики. Серед найвідоміших виконавців шансону —Едіт Піаф, Джо Дассен, Жак Брель, Шарль Азнавур, Лео Ферре та інші.

Робота з таблицею:

Характерні ознаки шансону

Мова	Пісні виконуються французькою мовою або мовою виконавця.
Характер	Пісні дуже ліричні, наповнені чуттєвістю і сенсом, вони зачіпають найтонші струни нашого серця.
Текст	Велика увага приділяється поетичному тексту пісень; текст зрозумілий широкому колу та близький за змістом людям різного віку.
Зміст	Часто вірші присвячені історіям із життя, кохання; в піснях описуються життєві події, зміст пісень наповнений розмовами, які ведуться в основному від першої особи.
Мелодія	Мелодія нескладна, швидко запам'ятовується; легка для виконання широким колом виконавців, які не є професійними музикантами.
Музика і супровід	Музика передає відтінки настрою виконавця; існує декілька різновидів супроводу: близький до романсу — гітара, фортепіано або інший сольний інструмент, фонограма, що записана в

	студії, акомпанемент ансамблю або оркестру, різних за складом.
--	--

Музичне сприймання. Шарль Азнавур, Мірей Матьє. «Une Vie D'amour» («Вічне кохання») https://youtu.be/IQwCAiUVO_w . Едіт Піаф. «Non, Je Ne Regrette Rien» («Ні, я ні про що не шкодую») <https://youtu.be/Q3Kvu6Kgp88> .

Аналіз музичних творів.

1. Які особливості шансону вам вдалося розпізнати у творах?
2. Який музичний образ створила кожна пісня?
3. Охарактеризуйте музичний супровід пісень та тембр їхніх виконавців.

Знайомство з творчістю відомих шансоньє.

Шарль Азнавур — французький шансоньє, поет, композитор і актор. Перші пісні почав складати на початку 1940-х років. Успіх до співака прийшов у 1956 році після вдалих концертів у Касабланці та Парижі. З 1960-х років численні виступи та випуски альбомів приносять співаку популярність. Ш. Азнавур — автор понад тисячі пісень, серед яких всесвітньо відомими стали «Богема», «Мама», «Вічна любов», «Молодість», «Ізабелла» та інші.

Творча манера цього співака дуже своєрідна. Стиль його пісень — це сплетіння різних складових: основа — французька пісня, коріння — світовий фольклор, в першу чергу, вірменська поезія. Усе це він об'єднує в єдине ціле, перетворюючи кожную пісню у відточену музично-драматичну мініатюру. Ш. Азнавура небезпідставно називають «співачом задушевного смутку».

Едіт Піаф — французька співачка й акторка, одна з найвідоміших естрадних виконавиць світу. Продюсером і композитором Е. Піаф тривалий час був Реймон Ассо. Саме йому багато в чому належить заслуга появи на світ «Великої Едіт Піаф». Він писав пісні, що підходили тільки їй, наприклад, «Париж — Середземномор'я», «Вона жила на вулиці Пігаль», «Мій легіонер», «Вимпел для легіону» тощо.

Едіт Піаф підняла вуличну пісню до рівня естради, перетворивши її на трагічну музичну баладу. Кожна її пісня — всесвіт. Голос співачки називали чаклунським, магічним. Перш за все в піснях її цікавив поетичний текст, а музика лише підкреслювала істинний сенс слів.

Фізкультхвилинка <https://youtu.be/baeaXDtNzFw> .

Поспівка. Вправа для розвитку музичного слуху та голосу

https://www.youtube.com/watch?v=p_4GRka2sgI.

Виконання пісні. «Пісня про рушник» (слова А. Малишка, музика

П. Майбороди) <https://youtu.be/Vkxaw7TDXgQ> , <https://youtu.be/f39JNq5vwuc> .

5. Узагальнення вивченого матеріалу. Рефлексія.

- Що означає термін «французький шансон»?
- Розкажіть про особливості та характерні риси шансону.
- Назвіть імена виконавців та творців шансону.

6. Домашнє завдання.

Послухайте свої улюблені пісні. Чи будуть серед них твори у стилі шансону?

Виконайте тестові завдання перевіряючи свої досягнення в Країні Музики за посиланням <https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=2274315> . Обов'язково вкажіть прізвище, ім'я та клас. Бажаю успіхів!!!

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/NpP7l9UoGzQ> .

Повторення теми «Аранжування поліфонічних творів».